

РЕШЕНИЕ

№ 3323

гр. София, 12.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 100-ЕН СЪСТАВ, в публично заседание на двадесети април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ЯВНД

при участието на секретаря ДВН
като разгледа докладваното от ЯВНД Административно наказателно дело № 20231110201555 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 72, ал. 4 от Закона за Министерството на вътрешните работи (ЗМВР) вр. чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на К. К. М., ЕГН: *****, чрез адв. И. В. срещу Заповед за задържане на лице рег. № 513зз-88/12.01.2023г., издадена от Р. Т. А. на длъжност младши разузнавач при 03 сектор – О „ПКП“ –СДВР-София, с която на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР по отношение на К. К. М. е наложена принудителна административна мярка „задържане за срок до 24 часа“.

В жалбата се излагат съображения, че оспорената заповед е незаконосъобразна, издадена в нарушение на материалния закон, процесуалните правила и в противоречие с целта на закона. Привежда се довод, че правото на защита на жалбоподателя е ограничено, тъй като в обжалваната заповед липсва посочване на фактическите основания за задържането му, както и че заповедта не е издадена в съответствие с целта на закона. По отношение на материалната и незаконосъобразност е посочено, че не са били налице данни, които да сочат, че именно задържаното лице е извършило престъпление по чл. 321 от НК, както е посочено в същата.

Претендират се разноси.

В съдебно заседание жалбоподателят К. К. М., редовно уведомен, не се явява, представлява се от адв. В., която иска от съда да отмени оспорената заповед по съображенията в жалбата. Отново изтъква, че не са налице данни за извършено от жалбоподателя престъпление. Претендира разноси.

Ответникът – Р. Т. А. на длъжност младши разузнавач при 03 сектор – О „ПКП“ – СДВР – София, редовно призван, не се явява, представлява се от юрк. Димитър Бонев. Същият поддържа изложеното от него в депозираните по делото писмени бележки, съдържащи доводи по същество. Сочи, че заповедта е в достатъчна степен мотивирана, доколкото е посочено досъдебното производство във връзка, с което същата е била издадена. Твърди, че от гледна точка на органите на реда, са били налице достатъчно данни за това, че жалбоподателят е съпричастен към извършеното престъпление като изтъква, че преценката за това е въпрос на оперативна самостоятелност на разследващия орган.

Съдът, като обсъди доводите на страните и събраните по делото писмени и гласни доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Заповед за задържане на лице рег. № 513зз-88/12.01.2023г., издадена от Р. Т. А. на длъжност младши разузнавач при 03 сектор – О „ПКП“ – СДВР-София, К. К. М. е бил задържан на 12.01.2023г. в 16:30 часа на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР за срок от 24 часа. Видно от отбелязване върху същата лицето е освободено на 13.01.2023г. в 13:40 часа. В съдържанието на заповедта е посочено, че К М. е лице, за което има данни, че е „извършило престъпление във връзка с чл. 321 от НК, и по ДП № 79/2022г. по описа на Национална следствена служба.

Същото се установява и от книгата за задържани лица на СДВР.

Посоченото досъдебно производство не е представено по делото, нито части от него. От гледна точка на съдържанието на заповедта обаче, същото не е било и наложително. Отделно от това, в тежест на органа издал заповедта е да докаже нейната законосъобразност като указания в тази посока, съдът е дал още с разпореждането за насрочване на делото. При липса на ангажирани доказателства в този смисъл, последиците остават за органа, издал заповедта.

При така установеното от фактическа страна, съдът направи следните правни изводи:

Оспорената заповед за задържане представлява индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 АПК и като такъв подлежи на съдебен контрол за законосъобразност по критериите, визирани в разпоредбата на чл. 146 АПК. При проверката съдът следва да прецени актът издаден ли е от компетентен орган и в предписаната от закона форма, спазени ли са материалноправните и процесуалноправните разпоредби и съобразен ли е актът с целта на закона. Разпоредбата на чл. 169 АПК поставя допълнителни критерии, с които съдът следва да се съобрази при преценката на административен акт, издаден при оперативна самостоятелност, са посочени от разпоредбата на чл. 169 АПК – да провери дали административният орган е разполагал с оперативна самостоятелност и спазил ли е изискването за законосъобразност на административния акт.

Като извърши дължимата на основание чл. 168, ал. 1 АПК проверка за законосъобразност на оспорения акт, съдът намира, че жалбата е основателна.

Оспорената заповед е издадена от компетентен орган в кръга на предоставените му правомощия по чл. 72 от ЗМВР, а именно от Р. Т. А. на длъжност младши разузнавач при 03 сектор – О „ПКП“ –СДВР-София. Спазени в процедурата за издаването и – издадена е в писмена форма (чл. 74, ал. 1 ЗДвП) и видно от отбелязването в самата заповед на задържания са разяснени правата по чл. 72, ал. 3 - 6 ЗМВР и разпоредбата на чл. 73 НПК. Същата съдържа задължителните реквизити съгласно чл. 74, ал. 2 ЗМВР. В оспорената заповед са посочени името, длъжността и местоработата на издалия заповедта полицейски орган; датата и часа на задържането; данни за задържаното лице, както и правата му по чл. 72, ал. 3 до 6 ЗМВР.

В заповедта обаче не е посочено фактическото основание за задържане на лицето. Посочено е единствено по досъдебно производство № 79/22 г. по описа на Национална следствена служба и правното основание за задържането му с изписване на следните законови разпоредби: „извършено престъпление във връзка с чл. 321 от НК“. Не са посочени никакви фактически обстоятелства по отношение на конкретното деяние – къде, кога е извършено, не са посочени и никакви данни, които да сочат на вероятна съпричастност на жалбоподателя към извършено престъпление по чл. 321 от

НК. За обосноваване на правото на органа да упражни предоставеното му правомощие и за осигуряване възможност на адресата на акта да защити правата си, следва в заповедта за задържане да са описани конкретни фактически обстоятелства, от които да може да се изведе подозрение, че лицето, спрямо което се постановява задържането, може да е извършило престъпление или да е съпричастно с него.

ЕСПЧ приема, че чл. 5, § 1, б. "с" (буква "в") от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи изисква лицето да е задържано по "обосновано подозрение", че е извършило престъпление. Такова подозрение не може да бъде общо и абстрактно. Пзоваването само на приложимите разпоредби, но не на каквито и да било специфични обстоятелства или действия, съдът посочва, че може да е достатъчно основание да доведе до извод, че лишаването от свобода е несъвместимо с принципа на защита от произвол. В конкретния случай не само, че не са посочени каквито и да било конкретни обстоятелства, които да сочат на съпричастност на жалбоподателката към извършване на престъпление по „чл. 321 от НК“, но полицейският орган дори и бланкетно не е посочил да съществуват такива данни.

В Тълкувателно решение № 4/22.04.2004 г. по адм. дело № 4/2002 г., ВАС посочва, че излагането на мотиви при издаване на административен акт дава възможност на адресата на акта и заинтересованите лица да научат какви са фактите, мотивирали административния орган, да приложи една или друга правна норма. Мотивите дават възможност на горестоящия административен орган и на съда да извършат проверка за законосъобразност на акта. Изключение от този принцип е допустимо единствено, когато с акта се удовлетворяват изцяло направените искания и не се засягат права или законни интереси на други граждани и организации, както и когато въпросът е свързан със защита на класифицирана информация, представляваща държавна или служебна тайна. В тези случаи се посочва само правното основание за издаването на акта. В цитираното тълкувателно решение изрично е посочено, че липсата на мотиви във всички случаи е основание за отмяната на издадения административен акт. Така и когато органът действа при условията на оперативна самостоятелност, въпреки предоставената му от закона възможност да извърши преценка дали, кога и какво решение да вземе при осъществяване на дейност от своята компетентност, неизлагането на мотиви

по въпроса защо е избрано едно от няколкото възможни законосъобразни решения и/или необсъждането на възраженията и обясненията на заинтересованите граждани и организации, които пряко касаят решавания с административния акт въпрос, съставляват съществени нарушения на административнопроизводствените правила и са основания за отмяната на акта.

Съгласно постановките в ТР № 16/31.03.1975 г. на ОСГК на ВС е допустимо издаването на мотивите да не съвпада по време с издаването на индивидуалния административен акт и те да са обективирани в друг документ, стига той да изхожда от същия административен орган. Като и в този случай страните следва да имат възможност да се запознаят своевременно с мотивите към акта, за да узнаят съображенията на административния орган и организират защитата си срещу акта. В настоящия случай не е ясно дали такъв документ е наличен в материалите по образуваното досъдебно производство, още по-малко, че същият е съобщен на жалбоподателя. Последното при все, че това в възможно единствено след разрешение на наблюдаващия прокурор.

Мотивиран от гореизложеното, съдът приема, че заповедта е издадена при съществени нарушения на административнопроизводствените правила, поради което жалбата е основателна и същата следва да бъде отменена.

При този резултат от оспорването, право на разноси на основание чл. 143, ал. 1 АПК има жалбоподателят. Същият претендира такива по чл. 38 от Закона за адвокатурата, но не представя доказателства за реалното им разходване. За последното е необходим договор за правна защита и съдействие, съдържащ уговорка в този смисъл. По делото е представено единствено пълномощно, което не е достатъчно. На това основание, макар и поискани, разноси не следва да бъдат присъждани.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ заповед за задържане на лице рег. № 5133з-88/12.01.2023г., издадена от Р. Т. А. на длъжност младши разузнавач при 03 сектор – О „ПКП“ –СДВР-София, с която на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР по отношение на К. К. М., ЕГН: ***** е наложена принудителна административна мярка

"задържане за срок до 24 часа".

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Административен съд – София-град в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Препис от решението на основание чл. 138 АПК да се изпрати на страните - на жалбоподателя К. К. М. /чрез адв. И. В./ и на ответника – Р. Т. А. на длъжност младши разузнавач при 03 сектор – О „ПКП“ –СДВР-София.

Съдия при Софийски районен съд: _____